

Alte Drucke

**SERMONES || D. Guarrici Abbatis Ignia-||censis, magni
illius Bernardi olim discipuli, mul=||ta pietate ac
eruditione differti, iam recens ad || ...**

Guerricus <Igniacensis>

Lovanii, 1555

Dominica in ramis Palmarum

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150379

DOMINICA IN RAMIS PAL.

Gen. 25.

men Iesu vel forsitan aliquod initium substantiæ eius, Ecclesiæ viscera suscipiunt & amplectuntur. Sed cum sese colliderent parvuli discordes in utero Rebeckæ, quæ prius orauerat ut conciperet, dolensq; venter suum à tribulatione malorum & dolore, penè pœnitebat quod concepisset: Si sic, inquit, futurum mihi erat, quid necesse erat concipere? Si de aliquo nostrum fratres sic conqueri contingerit viscera matris nostræ, timeo ne melius fuisset si conceptus non fuisset homo ille: nisi quod nec de talibus finit nos desperare qui etiã de lapidib⁹ suscitatur filios Abrahæ. Ipse in eis si qui tales sunt emolliat cor lapideū, ne quatiat viscera matris: ipse viscera matris cōsoletur, ne fatigetur eos qualescunq; sint portare, donec formetur in eis Christ⁹, qui perfect⁹ De⁹ perfect⁹ homo viuit & regnat, Per oīa secula seculorū. Amen.

Dominica in ramis Palmarū sermo I.

Philip. 2.

OC SENTITE IN VO-
bis qd⁹ & in CHRISTO IE-
SV, quicū in forma Dei esset.
Audiant seruus nequā & fugiti-
uus, hominē dico, qui cū esset
in natura & conditione serui &
necessitate seruiendi: seruire detrectās, arripere
sibi cona-

sibi conatus est libertatem & æqualitatē Domini sui. CHRISTVS cū in forma Dei esset, non rapina, sed natura æqualis, quia coomnipotens, coeternus & consubstantialis, exinaniens semetipsum, non solum formam serui accepit in similitudinem hominū factus, sed etiam ministeriū serui impleuit, humiliās semetipsum, & obediēs factus patri vsque ad mortem: mortem autē crucis. Sed parū tibi videatur, quod cū esset filius & coæqualis, tanquam seruus seruiuit patri, si nō & seruo suo plusquā seruus seruiuit. Factus quidem erat homo, vt seruiret creatori. Et quid iustius quā vt seruias illi à quo creatus es, sine quo nec esse potes? Et quid beati⁹ aut sublimius, quā seruire illi, cui seruire regnare est? Nō seruam, inquit, homo creatori. Ego igitur seruam tibi, inquit creator, homini. Tu recūbe: ego ministrabo, ego tibi pedes lauabo. Tu quiesce: ego languores tuos ferā, infirmitates portabo. Vtere me vt libet in omni necessitate tua, non modo vt seruo tuo, sed etiam vt iumento tuo, vt peculio tuo. Si fatigatus aut oneratus es, ego te & onus tuum feram, vt legē meam primus impleā. Alter, inquit, alterius onera portate, & sic adimplebitis legē CHRISTI. Si esuris, aut sitis, & Galat. 6. ad manū forte nihil melius habes, nec alter tibi vitulus æquē saginatus præsto est: ecce ego paratus immolari, vt carnes meas comedas, & sanguinem bibas. Nec verearis ex morte serui dāna seruitij eius pati, etiam comestus & bibitus mæbeo tibi intiger & viuus, seruamq; vt prius. Si

P iij in capti

DOMINICA IN RAMIS PAL.

in captiuitatem ductus aut venundatus es, ecce vende me, teq; precio mei vel meis pro precio redime. Vile quidem mancipium videor, sed & si noctu & clanculo distrahar quasi res furtiua: & si ab auarissimis Iudæorum sacerdotibus emar, attamen saltem triginta argenteos appreciari poterō: hoc precio mei poterit emi sepultura peregrinorum, me precio vita sepultorū. Si infirmaris, & mori times, ego moriar pro te: vt de sanguine meo tibi conficias medicamēta vitę. Euge serue bone & fidelis, seruisti reuera, seruisti in omni fide & veritate, seruisti in omni patientia & longanimitate. Non tepidē, qui exultasti vt gygas ad currendam viam obedientię: nō fictē, qui etiam animam post tot & tantos labores superimpendisti: non murmurose, qui innocens flagellatus, nec os aperuisti. Scriptum est & iustum est, seruus sciens voluntatem domini sui, & non faciēs digna, plagis vapulabit multis. Sed iste seruus, obsecro, quid non dignū fecit? Quid debuit facere & non fecit? Bene omnia fecit clamāt qui facta eius obseruabant, & surdos fecit audire & mutos loqui. Omnia fecit digna, & quomodo sic omnia passus est indigna? Dorsum posuit ad flagella, & plagis vapulauit nō paucis nec paruis, indicio sunt sanguinis riuuli qui de tot partibus profluunt corporis. Contumelia & tormēto interrogatus fuit, veluti seruus aut latro subditus quæstioni, qua confessio extorqueatur criminis. O detestabilem superbiam hominis seruire contemnentis, quæ alio exemplo nō poterat humiliari, nisi

Lucæ 12.

liari, nisi seruitute & tali seruitute Domini sui. Et
vnam vel sic possit, vnam vel nunc habeat &
referat gratiam tantæ humilitati ac bonitati. Sed
vt mihi videtur, adhuc audio eundē Dominum
apud Esaiam conquerentē de ingratitude ne-
quam serui, vbi scilicet ait, Non te seruire feci in *Esa. 43.*

oblatione, nec laborem tibi præbui in thure. Ve-
runtamen me seruire fecisti in peccatis tuis: labo-
rem præbuiisti mihi in iniquitatibus tuis. Et quē
laborem? Vsq̃ue ad defatigationem, esuriam &
sitim, sed vsque ad sudorem, sudorem autem san-
guinis decurrentis in terram: sed vsq̃; ad mortē,
mortē autem crucis: ne omnia modò replicem,
quod alapis cesus, sputis illitus, coronatus spinis,
confixus clauis, lancea perforatus, aceto & felle
potatus. Hoc torcular, inquit, calcaui solus, & de *Esa. 63.*

gentibus non est vir mecum. Vos ergo qui statis
tota die ociosi, attēdite & videte si est labor sicut
labor meus. Vtique valde laborasti Domine mi
in seruiendo mihi, iustum profectò & æquū esset
vt saltem de cætero tu quiesceres, tuusq̃; tibi ser-
uus vel ordine vicis suæ, quia ad ipsum ventū est,
seruiret. Quām magno Domine mi inutile tibi
meū redemisti seruitium, qui nec ministerijs in-
diges Angelorum. Quām suauī & benigna arte *Arte mira*
pietatis recuperasti tibi & subdidisti contuma- *nos Christ⁹*
ciam seruū, vincens in bono malum, humilitate *sibi concia-*
confundens superbū, beneficijs obruēs ingra- *liant.*
tum. Sic nimirum sic sapientia vincit maliciā,
sic carbones ignis congelsisti super caput contu-
macis, quibus accenderetur ad pœnitentiā. Vi-

DONINICA IN RAMIS PAL.

Philip. 2.

cisti ergo Domine, vicisti rebellem: ecce do-
nus in vincula tua, iugoq; tuo suppono seruicem.
Dignare tantum vt tibi seruiam, patere vt tibi la-
borem. Accipe me seruū sempiternū licet inutilē,
nisi nunc quoq; mecū sit & mecum laboret gra-
tia tua, semper & præueniens & subsequēs. Præ-
uenit nos, prior ostendēs humilitatis & patiētiae
exēpla: subsequatur nos adiuuans, vt inuitemur
ostensa. Quā felices nos, o fratres mei, si super
hoc audiam⁹ consiliū Apostoli. Hoc sentite, inq̃r,
in vobis quod & in CHRISTO IESV præ-
cessisse cognoscitis: hoc est vt nullus extollatur
supra se, sed magis humilietur infra se, qui maior
est, alijs seruiat: si quis lēditur, prior satisfaciāt, in
cōmune vsq; ad mortē quisq; obediat. His vesti-
gijs fratres sequamur Christū in forma serui, &
perueniemus ad eū videndū in forma Dei, in qua
viuit & regnat, Per oīa secula seculorum. Amen.

SERMO DE EO
dem II.

AVLVVS doctor noster in fi-
de & veritate si hodie veniret ad
nos, puto quia non iudicaret se
aliquid scire inter nos, nisi Iesum
Christum, & hunc crucifixum.
In his siquidem diebus in quib⁹
anniuersaria dominicæ passionis & crucis me-
moriam solēniter celebratur, nihil vt arbitror con-
uenien-

venientius prædicatur, quàm IESVS CHRI-
STVS, & hic crucifixus. Nam & alijs quibusli-
bet diebus quid vnquâ potest prædicari fidelius?
quid audiri salubrius? quid cogitari fructuosius?
Quid enim tam pium fideiû affectibus, tam me-
dicinale moribus, quid sic interficit peccata, cru-
cifigit vitia, virtutes nutrit & roborat, sicut cru-
cifixi memoria? Loquatur ergo Paulus inter per-
fectos sapientiam in ~~in~~ mysterio absconditâ, mi-
hi cuius imperfectum videt etiam oculi hominû,
loquatur CHRISTVM crucifixum: his qui-
dem qui pereunt stultitiam, mihi autè & his qui
salui fiunt planè Dei virtutem Deiq; sapientiam,
mihi prorsus altissimam atque nobilissimâ phi-
losophiâ, per quam infatuatâ irrideo tam mundâ
quàm carnis sapientiam. Quàm perfectû me pu-
tarem, quàm prouectum in sapientia, si crucifixi
vel idoneus inuenirer auditor, qui factus est no-
bis à Deo non solùm sapientia, sed & iustitia, &
sanctificatio, & redemptio. Omnino si CHRI-
STO confixus es cruci, sapiens es, iustus es, san-
ctus es, liber es. An nò sapiens, qui cum CHRI-
STO exaltatus à terra, sapit & quærit quæ sur-
sum sunt? An non iustus, in quo destructum est
corpus peccati, vt. vltra non seruiat peccato? An
non sanctus, qui semetipsum exhibuit hostiam
viuam, sanctam, placentē Deo? An nò verè liber,
quem filius liberauit, qui de libertate consciētiae
illam liberam vocem filij sibi assumere confidit,
Venit princeps mundi huius & in me non habet
quicquam? Verè apud crucifixum misericordia,

*Crucis ma-
moriana
bil salu-
bris.*

DOMINICA IN RAMIS PAL.

Abſcōdita & copioſa apud eum redemption, qui ſic redimit
erat Chri- Iſrael ex omnibus iniquitatib⁹ eius, vt principis
ſti fortitus huius mundi calūnias liber euadere mereatur.
do in cruce. Sciāt tamē ſciāt quicunq; eſt ille beatus & verus
 Iſrael, non eſſe hoc ſuæ meritū perfectionis, ſed
 diuinæ gratiam redemptionis: non ſcilicet quia
 peccatū non fecerit, nec inuentus ſit dolus in ore
 eius, ſed quia ille cuius hæc laus propria eſt, Chri-
 ſtus ſcilicet, purgauit peccata illius, qui per ſan-
 guinem crucis ſuæ purgationem peccatorum fa-
 ciens, ibi maximē triūphauit principatus & po-
 teſtates, vbi abſcondita erat fortitudo eius. Erat
 abſcondita, ſed non perdita: quia crucifixus ex
 infirmitate, viuebat ex virtute Dei. Erat occulta,
 ſed non erat ocioſa: quia crucifixus, veterem ho-
 minem in omnibus electis crucifigebat. Crucifi-
 gebat mundum Paulo, & Paulum mundo. Cru-
 cifigebat deniq; tyrannum huius mundi, omnēſq;
 que ſuæ antiquæ miniſtros tyrannidis. Hamum
 planē ſub eſca recōdebat, qui ſub infirmitate for-
 titudinē abſcondebāt. Ac perinde ille homicida
 ab initio ſitiens humanum ſanguinem dum ir-
 ruit in infirmitatem, incidit in virtutem: morſus
 dum momordit, confixus dum crucifixum ap-
 petiuit. Gratias cruci & clauis tuis Domine Ieſu:
 video perforatas fauces illius Draconis, vt tran-
 ſeant liberati, qui etiam fuerant abſorpti. Et qui
 fiduciam habebat quod influeret Iordanis in os
 eius, fluuium quem abſorbuerat, ſe non minima
 ex parte p̄diſſe frendēs irāſcitur. De illis qui p̄
 pe ſaucibus nobis iſti venerunt, qui hodie nobis
 cum nobis

cum nobilem ac magnificum crucis decantât triumphum. Planè de ore leonis liberati sunt, imò de ventre inferi regressi sunt. Irascatur ergo, fre-
mat & tabescat de cuius dentibus præda crepta est: nam Christus gratulabitur quòd non gratis crucifixus est. Lugeat infernus & mors: ille mortuus, ista mortua: nam cœli lætantur & exultat Ecclesia, quòd Christus infernū spoliat, mortemq; triumphat. In conuersione nempe istorū triumphum suę renouauit passionis, crucisq; miracula fuscitauit. In istis crux reffloruit, hunc fructum preciosum nunc etiā arbor vitæ tulit. Quomodo nanque maneret sterilis, quæ non modò rigata, sed etiam viuifica facta est sanguine Saluatoris? Iam non pœnitebit eum, quòd in palmam ascendit: cū tantum tamq; preciosum de ea fructū collegerit. Hunc quippe fructum inter alios præuidebat, cū volūtarius ad crucem properabat. Dixi, inquit, ascendam in palmam, & apprehendam fructus eius. Paucis absoluit, quòd voluntate passus sit, quòd passione exaltatus sit, quòd non sine fructu nostro passus sit. In dicto siquidē proponentis, arbitrij libertas, in ascensu triumphi, sublimitas, in apprehensione fructuum, redemptionis monstratur vtilitas. Vos insensati Iudæi clamabatis quidem, Ascende calue, ascende calue: sed ordinationi eius liberrimæ qui spontē decreuerat ascendere, nō potuit furor vester nisi seruire. Ascendit crucē voluntate, triūphauit in ea potestate, fructum ex ea collegit pietate. Vno igitur opere & Iudæum irrisit, & diabolu perem-
nit, atq;

Cant. 7.

DOMINICA IN RAMIS PAL.

Galat. 6.

Crucis signū in fronte gestantes, Christi regis sui more res exprimeant.

mit, atq; Christianum redemit. Dicāt igitur qui redēpti sunt à Domino, quos redemit de manu inimici, & de regionibus congregauit eos: dicāt inquā voce & mente magistri sui: Mihi autē absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi, in qua sapientia Dei nequam infatuauit consilium, iustitia destruxit eum qui habebat mortis imperium, misericordia liberauit captiuū. Merito prorsus o sapiēs gloriator gloriaberis in cruce Domini tui, cuius leberatus es triumpho, uinificatus mysterio, iustificatus exēplo, munitus signo. Sic enim iustæ rationis consequentia postulare videtur, vt exemplum crucifixi ad iustificationem suam imprimant moribus qui signum crucis ad munimen sui imprimunt frontibus: & illius uiuant lege, cuius armantur fide. Alioquin fallaciter miles caractere regis gestat, cuius præscriptum non obseruat: nec rectē se tueretur illius signo, cuius non parer imperio. Vide autē quāta peruersitas & abusio sit, vt inimici crucis Christi tueri se velint signo crucis Christi: dū securi sunt, luxuriantes contra pietatem crucis, cum in periculo deprehēsi sunt, volētes esse defensi virtute crucis. Planē inimici crucis Christi sunt, amici ventris sui, quorum Deus venter est, quorū Idolum nummus est. Sciat tamē sciat quicumq; nūc fallaciter sibi crucifixi signū vsurpat, nequaquā se illo tueri poterit in illa necessitate suprema, quādo iam nō arbitrio hominum, sed iudicio & ministerio angelorū signabitur Thau super frons virorum gementium & dolentium, vt discernantur

nantur saluandi à multitudine perditorū. Sed & Paulus, dux ille strenuus militiæ Christianæ, fidelis signifer, qui stigmata crucifixi in corpore suo portabat, nunc quoque in hac verorū ac falsorum militum confusione, signo utiq; notabili istos ab illis discernebat, cum dicebat, Qui autē *Galat. 5.* sunt Christi, carnem crucifixerunt cum vitijs & concupiscentijs. Cauta prorsus & circumspecta diffinitio, ac velut formam referens de ipsius veritatis exemplari impresso. Nimirum quod impressum retinet vita, signantius exprimit lingua. Qui ergo Christo confixus erat cruci, de propriæ conscientiæ exemplari formā istā protulit: qui Christi sunt carnem crucifixerunt cum vitijs & concupiscentijs. Nouerat vir multæ scientiæ & experiētiæ, multos esse aut fore, qui crucifigerent concupiscentias carnis, & sinerent regnare vitia cordis, multos è cōtrario qui fiducia pacati cordis, negligerent mortificationē corporis. Sed sicut nonnunquam diuina iustitia spiritū sibi nō subditum, contumelijs carnis licet afflicte flagellat: sic plerunq; corpus incrassatū recalcitrat, & noua bella spiritui iam quieto resuscitat. Eapropter vult Apostolus vt crucifixis tam vitijs interioribus quā concupiscētijs exteriorib⁹, munda-
 mus nos ab omni inquinamento carnis & spiritus, perficientes sanctimoniam in timore Dei. Timor nempe Dei, velut quidam clauī in altum defixi cruci nos configit, & velut affixos iustitiæ continere nos facit, vt non exhibeamus membra nostra arma iniquitati sed iustitiæ, & licet sit, nō
 tamen

*Timor dei
cruci nos
affigit.*

tamen

DOMINICA IN RAMIS PAL.

Psal. 118.

*Cur Deus
in cruce
mori vo-
luit.*

*In cruce
perseveren-
tiam.*

tamen regnet peccatum in nostro mortali corpore. Sanè quòd timor Dei compareretur confidentibus clavis, sententia est Dauid qui ait, Con-
fide quasi à clavis timore tuo carnes meas: à iudicijs enim tuis timui. Si ergo nondum preuales vt vitia extinguas, in hoc vult te esse sollicitum Apostolus, vt crucifigas. Non ait, qui Christi sunt extinxerunt vitia, quæ virtus paucorū est, sed crucifixerunt, sine quo salus nulla est: sicut præter crucem Christi, nulla redemptio est. Ideo nanq; redemptor ad operandam & informandam salutem nostram hunc passionis modū elegit, vt redemptionis sacramentū, iustificationis fieret exemplū: vt quomodo videlicet ipse similitudinem carnis peccati crucifixit, de peccato damnās peccatū: sic nos, imò multò magis nos, carnē peccatricē cruciemus crucifigētes, & si nondū extinguētes in ea pētū. Hic recordari potes, quā Moy-
ses ad placandam iram Domini crucifixit principes Israelitarū: Iosue autem qui & Iesus, quinque reges Amorreorum. Si enim iram Domini quam meruimus placare volumus, necesse est vt per continentiam nos cruciemus. Iesus autem noster qui nos in terram promissionis introducturus est, vitia quinque sensuum in nobis crucifiget, imò & extinguet, si tamē sicut est iussū pendamus in patibulis vsque ad vesperum. Huius enim perseverantiæ in cruce Saluator de seipso tibi curauit exemplum præbere, nolens consummari nisi in cruce, aut deponi de cruce ante vesperum tam diei ipsius quàm vitæ suæ. Balaam dicebat,

cebat, Moriatur anima mea morte iustorum: tu Num. 23.
 verò dic, moriatur aīa mea morte Domini mei
 Iesu Christi, & fiant nouissima mea illius similia:
 vt videlicet in voluntaria cruce pœnitentię pen-
 dere merear vsq; ad terminū vitæ. Quāta fiducia
 de cruce filij, in manus patris spiritū commēda-
 bis, imò quāta clemētia pater suscipiet quē filius
 commendabit. Filius nāque qui causam animę
 tuæ semel in cruce suscepit agendā, nunquā eam
 agere desinit, apud patrē semper interpellās. Va-
 de securus, vade gratulabundus, vbi iudex tuus
 est aduocatus tuus: tantūmodo signū crucis mor-
 tificationē Iesu quā circūfers in corpore tuo, se-
 cum deferat spiritus tuus. Dominus autē glorię
 qui pro vobis fratres passus, in vobis est glori-
 ficatus, dignetur vos habere socios passiōis & glo-
 rię, & gloriantes in cruce glorificet in ea claritate
 quā habuit apud patrē ante initiū seculorū, & ha-
 biturus est per omnia secula seculorum. Amen.

SERMO DE EO dem III.

DESIDERIVM animę nostrę
 speciosum forma prę filiis homi-
 num, Hodierna dies alia & alia
 specie representat filijs hominū:
 in vtraq; quidem specie specta-
 bilem, in vtrāque desiderabilem
 & amabilem, quia in vtrāque saluatore hominum:
 licet

DOMINICA IN RAMIS PAL.

licet in vna sublimem, in altera humilem: in ista gloriosum, in illa erumnosum: in ista venerabilē, in illa miserabilē, si tamen dici debet miserabilis: qui miseriam suscepit dignatione miserationis: vt de miseria sua misericordiā pręstaret miseris, non vt qui sibi beatitudo est, misericordiā à miseris flagitaret. Vbi ergo miserandus videri voluit, ibi & amplius venerandus fuit. Sed sustinui, inquit, qui simul contristaretur & non fuit, qui consolaretur & non inueni. Ita qui miseratione omnium miser vltro fieri voluit, apud nullū ferē miserationē inuenit. Sed vbi, inquires, spectatur hodie sublimis & gloriosus. vbi humilis & erumnosus? Vide processionem, audi passionē. In his euidenter agnoscere poteris, quod Esaias ait, Sicut obstupuerunt super eum multi, sic inglorius erit inter viros vultus eius, & forma eius inter filios hominū. Obstupuerūt multi de gloria quasi victoris triumphātis, cū Hierusalem ingrederetur, sed nihilominus paulō pōst vultus eius inglorius & despectus, cū pateretur. Cū intrasset Hierosolymā, ait Matthęus, commota est vnīuersa ciuitas, dicēs, quis est hic? Cū pateretur, confusio faciem eius operuit, vt verē cōfiteatur, Exaltatus, humiliatus sum & cōfusus. Sanē quod hic se cōfusum dicit, intelligendū est scđm hoc quod alibi dicit de facie corporis: Operuit confusio faciem meam, quia non pepercerunt in faciem meam spuerē, velare, percutere & illudere. Nam facies mentis quę semper & immobiliter habitabat cū vultu Dei: nec turbari poterat, nec con-

Psal. 68.

Esa. 52.

Matth. 21.

Psal. 68.

nec cōfundi. Dominus Deus, inquit, auxiliator *Esa. 50.*
 meus, ideo non sum confusus: ideo posui faciem
 meam, vt petram durissimam, & scio quoniam
 non confundar: In te enim Domine speraui, non
 confundar in æternū. Confundantur potius illi,
 & non confundar ego: paueant illi, & nō paueam
 ego. Si igitur, vt dicere cœperam, hodierna pro-
 cessione simul & passio considerentur, ibi planè via
 datur Iesus sublimis & gloriosus, hic humilis, &
 erumnosus. In processione nanque cogitatur in
 honore regis, in passiōe spectatur in pœna latro-
 nis: ibi circundant eum gloria & honor, hic non
 est ei species neque decor. Ibi gaudiū hominum
 & gloria plebis: hic obprobriū hominū & abie-
 ctio plebis. Ibi acclamatur ei, Osanna filio Da-
 uid, benedictus qui venit rex Israel: hic inclama-
 tur, Reus mortis, sublanaturq; quòd se fecerit
 regē Israel. Ibi cum ramis palmarū ei occurritur,
 hic alapis palmarū in faciem cēditur, & arundine
 percutitur caput. Ibi sublimatur p̄conijs, hic
 saturatur obprobrijs. Ibi certatim ei via sterni-
 tur vestimētis alienis, hic exuitur pprijs. Ibi tan-
 quam rex iustus & saluator suscipitur in Hieru-
 salem, hic tanquā reus & seductor damnatus eij-
 citur de Hierusalē. Ibi sedet in asino stipatus ob-
 sequijs, hic pendet in ligno crucis cēsus flagellis,
 confossus plagis, & desertus à suis. Ecce plusquā
 Iob hic, cui tam repenti, tam vehemēter omnia
 semel in contrarium Deus vertit. Sufferentiam
 Iob audistis, finem Domini vidistis, ait Iacobus *Iaco. 5.*
 apostolus. Ac si diceret: Sufferentia Iob fuit vsq;

Q ad re-

DOMINICA IN RAMIS PAL.

Psal. 21.

ad reditum substantię, sufferentia Domini vsque
ad exitũ vitę. Iob quidẽ patienter dāna sustinuit,
sed mox in terra sua duplicia suscepit: Christus
vt erat repletus miserijs, & inebriatus amaritu-
dinibus, ẽ mundo migravit. Itaq; plusquam Iob
hic, qui de summa, vt putabatur, repentẽ semel
quę diectus fœlicitate, in extrema atq; grauissi-
ma finem sortitus est calamitate. Et hæc, inquit,
passus sum absq; iniquitate manus meę, cū ha-
berem mundas ad Deum preces, etiam pro cru-
cifixoribus, vt eis ignosceret. An non igitur rectẽ
videbitur velut turbatus tanta tamq; subdita re-
rum mutatione filius patrẽ interpellare illa voce
lachrymabili, Deus Deus meus, vt quid dereli-
quisti me? Certẽ manus tuę fecerunt me, in vo-
luntate tua deduxisti me, & paulò antẽ cum glo-
ria suscepisti me, & sic repẽtẽ præcipitas me? Ele-
uans allisisti me, quasi super ventum ponẽs me,
& elidens validẽ. Exaltatus, humiliatus sum, &
confusus: & eò confusus amplius, quò tũc exal-
tatus sublimius, & nunc humiliatus profundius,
quantoquẽ tunc altius eleuatus, tantò nunc gra-
uius allisus. Iustum quidem est ô pater, vt qui se
exaltat humilietur, & elatio indigni digna deie-
ctione puniatur: sed nunquid similiter iustũ erat,
vt quem tu exaltaueras, ita confusibiliter humi-
liaretur? & gloriam quam humilitas meruerat,
tanta sequeretur contumelia? Nunquid mihi pa-
ter iratus fuisti, quòd vel ad horam hic me passus
sum honorari? & illud etiam perexiguum quod
susceperam de bonis huius mundi, exoluendum
erat antẽ

erat ante mortem in pœnis & cōtumelijs, ne pos-
tea mihi posset obijci, Fili suscepisti bona in vita
tua? At qui tuus erat honor ô pater honor erat
filij: quia qui non honorificat filium, non hono-
rificat patrem qui misit illum. Ecce exprobrant
inimici tui Domine, exprobrant commutationē
Christi tui: ecce gloriantur in contumelia mea &
tormento, qui paulò antè cruciabātur gloria &
honore meo. Nunquid non respondebo expro-
brantibus mihi verbum, vt sciant aliquando quā
dispensatione commutaueris Christum tuū, quo
consilio sic exaltaueris mox humiliandū, vel hu-
miliauēis exaltatum? Respondebis ô Domine
Iesu, respondebis exprobrantibus tibi verbum,
& verbum asperum: quando scilicet respondebit
eis in facie arrogantia eorum, & arguet eos ma-
litia eorum, videntes in quē transfixerunt. Cū
enim videbunt filium hominis venientem in nu-
bibus cum potestate magna & maiestate, tūc sciēt
quod modò nolunt credere: quia illius postero-
ris gloriæ, prior hodiernæ processions gloria,
mysteriū fuerit & figura: sicut passionis contu-
melia, meritum & causa. Tunc intelligent, quia
Christus nunc honoratus, nūc ludibrio habitus,
his qui pereunt positus est in offensionē & ruinā:
sicut his qui salui fiunt in resurrectionem & do-
ctrinam: quia quod sacramentū est redemptionis,
simul est etiam documentum ædificationis.
Sic enim postulabant merita superbiorum, vt eo-
rum superbiæ, & honor Christi fieret scandalū,
& mors præcipitiū: atq; inuidiam iustè pereun-

Q ij tium

DOMINICA IN RAMIS PAL.

*Mansuetudo quum
opus est,
Zelū habere
debet.*

atque gloria triumphantis excitaret, morientis
pœna damnaret. Cæterum his qui salui sunt, id
est nobis, omnino erat necessarium vt Christus
transiens viā huius mūdi, sequentibus se viā ster-
neret: sicut per aduersa, sic etiā per prospera: atq;
prius exaltatus, post humiliatus, suo traderet ex-
emplo qualiter modestia seruaretur in honore,
patientia teneretur in cōtumelia vel dolore. Ipse
siquidem honorari potuit, inflari nō potuit: vo-
luit despici, sed nesciuit aut pusillanimitate deiici
aut ira morderi. Sicut enim aliās cū vellēt eum
rapere & facere regem, ipse refugiens & in soli-
tudinē ad orandū aufugiens, docuit exemplo
quod dixit & verbo, ne scilicet velimus in subli-
me tolli: sic modō quadam alia dispensatione sese
ad horam honorari patiens, & nihilominus soli-
tam quia inolitam mansuetudinē in honore reti-
nens, formā dabat his qui in potestate sunt con-
stituti. Qui tamen vt discerent ea discretionē per
humilitatē esse mansueti, vt cū res postulare
per zelū essent erecti, Domin⁹ statim in templū
regressus, flagello facto de funiculis vindicat ini-
urias patris, magisq; eligit furorem sacerdotum
in necem suā prouocare, quā templi prophana-
tionē dissimulare. Vt igitur fratres inoffenso
pede tam per prospera quā per aduersa sequa-
mur ducem nostrum, in processione considere-
mus eum in honore positum, in pāssione contu-
melijs & doloribus subditum: nunquam tamen
in tanta mutatione rerum mente mutatum, & si
vultum immutauerit coram Abimelech, id est,
regno

regno Iudæorum: quam commutationē Christi
 cæcitas exprobrat perfidorum. De immutabili
 mentis illius statu dicit scriptura: Homo sanctus *Ecclesi 37.*
 in sapientia permanet sicut Sol, nam stultus vt
 Luna mutatur. De mutatione faciei illius dicit
 alia scriptura: Sapientia hominis lucet in vultu *Ecclesi 8.*
 eius, & potentissimus faciem illius immutabit.
 Prorsus in vultu tuo Domine Iesu qualitercun-
 que videatur immutatus, siue gloriosus, siue in-
 glorius appareat, lucet sapiētia: de vultu tuo can-
 dor lucis eternę radiat, vtinam super nos lumen
 vult⁹ tui Domine effulgeat. Vultus tuus sicut in
 tristibus sic in lætis sibi modestus, serenus, ac to-
 tus arcano lumine cordis floridus: iustis hilaris
 & iucundus, pœnitentibus clemens & pius. In- *Proue. 16.*
 tendite fratres in vultū serenissimi regis. In hy-
 laritate vult⁹ regis vita, dicit scriptura, & clemen-
 tia eius quasi imber serotinus. Aspexit in protho-
 plastum, & mox animatus spirauit in vitam: re-
 spexit Petrum, & mox compūctus respirauit ad
 veniam. Mox enim vt Dominus respexit Petrū, *Aspectus*
 Petrus de clementia pijsissimi vultus suscepit im- *in nos Dei*
 brem serotinum, lachrymas post peccatum. Lux *clementiæ*
 vultus tui o lumen æternum, teste Iob, nō cadit *signum.*
 in terram. Quæ enim communicatio luci ad te-
 nebras? Animæ potius fideiū radios illius exci-
 piant, aspiretq; bene conscis lætitiā, saucijs me-
 dicinam. Planè vultus triumphantis Iesu qualis
 spectandus est in processione, lætitiā & iubilis:
 vultus morientis, qualis cogitandus est in pas-
 sione, medela & salus. Qui timēt te videbūt me,

Q iij inquit,

DOMINICA IN RAMIS PAL.

inquit, & letabuntur: qui dolent se videbūt me,
& sanabūtur, sicut aspiciētes in serpentem ligno
suspensum post venena serpentū. Te igitur gau-
dium & salus omnium seu videant sedentem in
asino seu pendentem in ligno, vota benedicant
omnium: vt cū viderint regnantem in throno,
laudent in secula seculorū, cui laus & honor per
omnia secula seculorum. Amen.

SERMO DE EO
dem III.

Matth. 21.

OSANNA filio Dauid: Vox
exultatiōis & salutis, vox gaudij
& pietatis, vox fidei & amoris, ag-
gratulans aduentui redemptoris
atque prophetico protestans gau-
dio desideratæ lætitiæ redemp-
tiōis. Osanna filio Dauid, ait hæc familia Dauid,
salus est illi qui factus est ex semine Dauid, vt sal-
uet eos qui sunt ex fide Dauid. Laudate, laudate
pueri Dominum, laudate nomē Domini: dicite,
Sit nomen Domini benedictum, sit benedictus
qui venit in nomine Domini. Ex ore istorū per-
fecisti o pater laudem filij tui, vt incorrupto sim-
plicitis innocentie testimonio, destruas inimicum
& ultor: m: Phariseum & Pontificem: non vl-
torem diuinæ legis, vt mentita est iniquitas sibi,
sed inuidiæ propriæ & furoris. Sed conuertetur
dolor eius in caput eius, & in verticem ipsius inia-
quitas

quitas eius descendet. Deus laudem meā neta- *Psal. 108.*
 cueris, ait filius patri: quia os peccatoris & os do-
 losi super me apertū est. Nihil potest negare pa-
 ter filio, non tacuit laudē filij vox paterna sepius
 audita de cœlo, nō tacuerunt creature, in tot sig-
 nis & prodigijs confitentes eum auctore nature:
 Angeli testati sunt, demones confessi sunt, ordo
 Propheticus atque Apostolicus voce cōsona sibi
 inuicē respondentes cecinerunt: sed ista demum
 perfecta laus est, quam ætas illa non tacet, quæ
 nescit adulari, & quod spiritus suggerit, dissimu-
 lare non potest. Quid enim manifestius, quàm
 quod illa ætas à semetipsa, tam noua, tam insolita,
 nec dicebat, nec faciebat: sed spiritus sanct⁹ more
 suo per ora simplicium loquens, testimoniū filio
 perhibebat. Planè spiritus sanctus conscius ope-
 rum Christi, quid ille scilicet Christi pareret ad-
 uentus, quid gaudij, quid salutis humano generi
 passio parturiret illius, præfaga in cordibus inno-
 centium gaudia suscitabat, atq; ad prophetandā
 mundo redemptionis lætitiā, simpliciū sibi mini-
 steria sensuū assumebat. Istos nēpe spūs alloque-
 batur, vocans ea quæ nō sunt, tanq̃ ea quæ sunt:
 cum per prophetā suū dicebat, quæ hodie per ip-
 sum facta sunt: mandabat tūc, & nūc creata sunt.
 Exulta, inquit, satis filia Sion, iubila filia Hieru- *Zacha. 9.*
 salē: ecce rex tuus veniet tibi iustus & Saluator,
 ipse pauper & ascendēs super Asinū. Iam, inquit,
 exulta satis quæ hactenus in tristitia fuisti, iam
 te satia, si tamen satiari potes gaudio ineffabili,
 quod sic desiderium satiat, vt amplius & scēlicius

Quij esurire

DOMINICA IN RAMIS PAL.

- Psal. 88.* esurire faciat. Repleatur gaudio os tuum, & lingua tua exultatione: cui si nec os, nec lingua possunt sufficere, supereffundat iubilus, quod non capit affectus. Iubila, inquit, filia Hierusalē: Beatus enim populus, qui scit iubilatiōē. Planē beatus populus, qui scit & intelligit hodie sibi ineffabiliter gaudendum, quando ei Saluator aduenit promissus & expectatus ab initio seculorū. Beatus populus, qui tota alacritate deuotionis hodie ei occurrit, corde simul & voce acclamans ei: Benedictus qui venit in nomine Domini. In hoc si quidem benedictus est à patre filius, vt qui benedixerit ei, benedictionibus repleatur, nō vna scilicet sed pluribus: quia nimirū benedictio quam Domino quis fœneratur, cum multiplici fœnore redit in caput eius. Væ genti peccatrici, semini nequam, filijs sceleratis, ad quos spectat illa Domini querela terribilis: Non fœneraui, nec fœnerauit mihi quisquam: omnes maledicunt mihi dicit Dominus. Iudaicus populus hic erat, qui in ratione dati & accepti cōmunicare contēpsit Domino, nolens benedicere benedictū Dei patris, vt benediceretur ab eo, sed Samaritanum, dæmoniacum vocans, insanis atque blasphemis Deum infestabatur maledictis. Maledicent illi, inq̃r, & tu benedices: nam ab eis benedictio quā noluerūt, elongabitur ad gentes. Benedicite gentes Deum nostrum, quoniam qui prior fœnerauit vobis, pręueniēs vos in benedictionibus dulcedinis, fœnerantibus sibi multiplices restituet vlturas in benedictionib⁹ beatitudinis. Ego tamē vereor

vereor fratres mei, ne fortè hæc tempora teporis
 & infidelitatis tangat illa querela Domini, Non
 fceneraui nec fcenerauit mihi quisquam: quia vi-
 delicet gratia offertur, nec suscipitur: promitti-
 tur merces operi, & vix aliquis spe illius opera-
 tur. Dominus siquidè fcenerat, cum talèta seruis
 partiens scientiam verbi vel gratiam cuiuslibet
 muneris ad lucrum prærogat: Domino autè fcē-
 nerat iucūdus homo qui miseretur & cōmodat, *Proue. 19.*
 dicente scriptura: Fceneratur Domino, qui mi-
 sericordiam facit proximo. Imò Domino fcē-
 neratur quicunq; spe diuinæ retributionis aliquid
 operatur, vt dicere possit: Scio cui credidi, scio
 qui dixit, Si quid erogaueris, cum rediero red-
 dam tibi. Nos autem aut nihil, aut ita timidè ge-
 lideque fceneramus ei, quasi debitor infidelis sit,
 aut nō habeat vndè reddere possit. Magnæ pror-
 fus fidei illa plebs Hebrea, quæ cum eum paupe-
 rem sedentem super asellum, & ipsum non suum
 cerneret: omni tamen securitate ac deuotione
 fcenerabat ei, non solū vestimēta sua in via ster-
 nens, sed & se totam quantū poterat honori eius
 impendens. Sed nimirum intelligebat super ege-
 num & pauperem, quippe cui propheta signum *Signū salu-*
 dederat intelligendi saluatorē, ipsam qua super *uatoris*
 bis viluit paupertatem. Ipse, inquit, pauper & as- *paupertas.*
 cendens super asinum. Hoc inquit signo poteris *Zaccha. 1.*
 venientem agnoscere regem tuum, cuius regnū
 non est de hoc mundo: quia scilicet ad debellan-
 dam superbiam quæ regnat in mundo, pauper-
 tatem seu humilitatē euangelizabit, sicut verbo,

Q v sic etiam

DOMINICA IN RAMIS PAL.

fic etiam exemplo. Beata itaq; filia Sion quę humilitatem tanquam armaturā cœlestem, tanquā insigne regiū didicit venerari. Misera mater eius infidelis illa Sion, quę cū humilem vidit, fastidiuit: cū honoratum vidit, inuidit. Beata in quā Ecclesia primitiuorū, quę tam fideliter agnouit tamque gratanter suscepit venientem in nomine Domini: infœlix synagoga perfidorū, quę venturum in suo nomine parata suscipere, illius qui patris gloriā quærebat, cruciabatur honore. Increpa, inquit, discipulos tuos: quasi scilicet aut illorum simplicitas posset adulari, aut ipsius puritas vanis posset laudib⁹ delectari. Dico, inquit, vobis, quia si hi tacuerint, lapides clamabūt, quia Deus laudem meam non tacebit. Prorsus ita est, si tacuerint, lapides clamabūt: quia tempore passionis isti tacuerūt, sed lapides clamauerūt: dum in testimonium & laudem morientis, petrę scissę sunt, & monumenta aperta sunt. Prorsus ita est, quia modo tacente synagoga, iuxta illud: Nocte tacere feci matrem tuam, clamat viuis ex lapidibus gentium Ecclesia, clamant planē lapides, de quibus suscitauit filios Abrahę qui potens est. Laudate, inquit propheta, habitatores petrę, de vertice montium clamabunt. Ecce hodie in foraminibus petrę, in cauernis macerię vox colūbę resonat, clamantis & dicentis: Osanna filio Dauid: benediçt⁹ qui venit in nomine Domini. Benediçtus, qui vt nidificare possem in foraminib⁹ petrę, manus pedes & latus perforari sibi tulit, & se mihi torum aperuit, vt ingrediar in locū tabernaculi

Luca 19.

Osee 4.

Isa. 42.

Cant. 2.

*Christus
se totū per
forari passus
est, vt*

BERNACULI

bernaculi admirabilis, & protegar in abscondito *in eo nidi-*
 tabernaculi sui. Oportunum quidem petra refu- *ficaremus.*
 gium erinacijs, sed & habitatio grata columbis,
 cuius foramina tot vulneribus toto ferè corpore
 parentia, & veniam offerunt reis, & gratiā con-
 ferūt iustis. Imò verò tuta habitatio fratres mei,
 turrisq; fortitudinis à facie inimici, pia ac sedula
 meditatione Christi Domini vulneribus immo-
 rari, fideq; & amore crucifixi, animam ab estu
 carnis, à turbine seculi, ab impetu diaboli contu-
 tari. Super omnem gloriā mundi protectio hu-
 ius tabernaculi, videlicet in vmbraculum dici ab
 æstu, in securitatem & absconsionem à turbine
 & à pluuia: vt per diem sol non vrat te prosperi-
 tate, nec turbo moueat in tempestate. Ingredere *Esa 2.*
 igitur in petram ô homo, abscondere in fossa hu-
 mo, ponetibilatibulum in crucifixo. Ipse petra *Christus*
 ipse humus, quia Deus & homo: ipse petra fora- *petra fora-*
 ta, humus fossa, quia foderunt manus meas, in- *ta.*
 quit, & pedes meos. Abscondere, inquit, in fossa
 humo à facie timoris Domini: hoc est ab ipso,
 fuge ad ipsum: à iudice, ad redemptorem: à tri-
 bunali, ad crucem: à iusto, ad misericordem: ab
 eo qui percutiet terrā virga oris sui, ad eum qui
 inebriat terram stillicidijs cruoris sui: ab eo qui
 spiritu labiorum suorum interficiet impium, ad
 eum qui sanguine vulnerum suorū viuificat ex-
 tinctum. Quinimo non ad ipsum tantum, sed in
 ipsum fuge, in foramine petræ ingredi, in fossa
 humo abscondere, in ipsis manib; foratis, in fossa
 latere te ipsum reconde. Vulnus enim in latere
 Christi,

*Ostium in
latere arcæ
typus erat
vulneris
in latere
Christi.*

Christi, quid nisi ostiū in latere Arcæ saluandis à facie diluij? Illud tamen figura, istud autē veritas: vbi non modò seruatur vita mortalis, sed recuperatur immortalis. Ideo quippe latus suū pius & misericors aperuit, vt cruor te vulneris viuificet, calor corporis refocillet, spiritus cordis quasi patenti & libero meatu aspiret. Ibi tuto latebis donec transeat iniquitas: ibi nequaquā agebis, eò quòd in visceribus Christi nō frigescat charitas: ibi delicijs afflues, ibi gaudijs superefflues: vel tunc demum cū à vita capitis tua & omnium membrorū corporis eius absorpta fuerit mortalitas. Meritò itaque columba Christi, formosa Christi, cui ipsi vulnera tam tuta quàm grata ad nidificandū parauēre foramina, laudes ipsius utique hodie letabunda decantat, ac de passionis memoria vel imitatione, de vulnerum meditatione, tanquam de foraminibus petreæ vox suaui in auribus sponsi resonat. Ceterum vobis fratres mei qui tantò interius nidificastis in foraminibus petreæ, quātò secretius viuitis in Christo, & vita vestra abscondita est cum Christo in Deo, vobis incumbit omnino, vt quorū est conuersatio quietior & tutior, sit etiam deuotio dulcior, præsertim hodie, cū & recursus tēporis, & representatio operis, velut interesse nos facit illi gaudio solenni quo susceptus est in Hierusalem, benedictus qui venit in nomine Domini. Ipsi benedictio, regnū & imperiū, qui est super omnia Deus benedictus in secula seculorum. Amen.

¶ DE RE-